

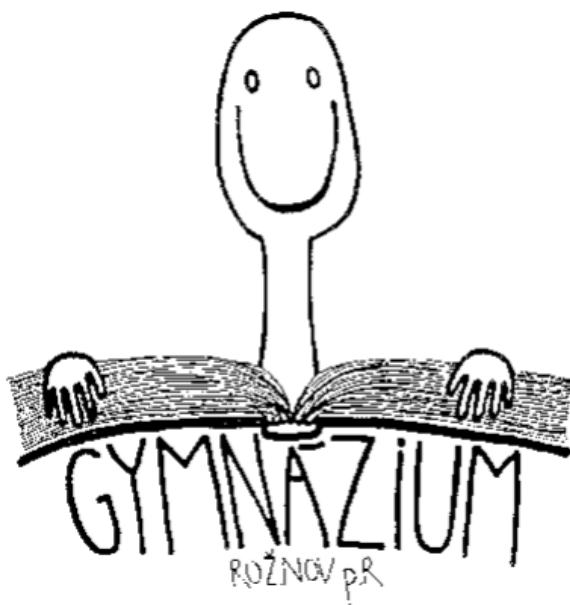
GYMNÁZIUM ROŽNOV POD RADHOŠTĚM

KORYČANSKÉ PASEKY 1725

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

Zpracovatel: Mgr. Gabriela Volková

Realizátor: Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm

Termín realizace: školní rok 2024/2025

Obsah

1	Vymezení základních pojmů	3
1.1	Minimální preventivní program (MPP)	4
1.2	Minimální preventivní program Gymnázia Rožnov pod Radhoštěm	4
1.3	Rizikové chování (RCH)	5
1.4	Použité zkratky	5
2	Charakteristika školy	7
3	Analýza výchozí situace	9
3.1	Vnitřní zdroje školy	9
3.1.1	Charakteristika prostředí, budovy, materiálně-technického vybavení, sociokulturní a národnostní charakteristika žáků	9
3.1.2	Riziková prostředí ve škole	10
3.1.3	Školní řád (ŠŘ)	11
3.1.4	Návaznost MPP na výuku	11
3.1.5	ŠMP a školní preventivní tým	12
3.1.6	Možnosti a limity pedagogického sboru	15
3.1.7	Vnitřní informační zdroje školy	15
3.2	Vnější zdroje školy	18
3.2.1	Spolupráce s externími subjekty	18
3.2.2	Síť organizací	18
3.2.3	Informační zdroje v oblasti PPRCH	20
3.3	Monitoring	20
3.4	Analýza výchozí situace	21
3.4.1	Přehled řešených problémů ve školním roce 2023/2024	21
3.4.2	SWOT analýza výchozí situace	22
4	Cíle MPP	22
4.1	Dlouhodobé cíle	23
4.1.1	Žáci	23
4.1.2	Rodiče	23
4.1.3	Pedagogové	24
4.2	Krátkodobé cíle	25
5	Plán aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny	26
5.1	Specifická prevence	26
5.1.1	Žáci	26

5.1.2	Pedagogové	27
5.1.3	Rodiče.....	28
5.2	Nespecifická prevence	29
5.2.1	Tradiční aktivity školy.....	29
5.2.2	Mimoškolní činnost (zájmové kroužky).....	30
6	Evaluace.....	30
7	Přílohy	31
7.1	Příloha č. 1 – Řešení přestupků	31
7.2	Příloha č. 2 - Program školy proti šikanování	32
7.2.1	Co je šikanování	32
7.2.2	Proč věnovat prevenci šikanování pozornost?	32
7.2.3	Kdo by se měl na prevenci šikanování podílet?	33
7.2.4	Jaké jsou kompetence pedagogů?	33
7.2.5	Jaké jsou možnosti pedagogů?	33
7.2.6	Jaké další osoby a instituce je potřeba přizvat do spolupráce?.....	34
7.2.7	Včasná diagnostika šikanování	34
7.3	Příloha č. 3 – Přehled vybraných předpisů pro oblast prevence sociálně patologických jevů	

1 Vymezení základních pojmů

1.1 Minimální preventivní program (MPP)

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je konkrétní dokument školy zaměřený na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce se žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy.

MPP je zpracován na jeden školní rok a zodpovídá za něj školní metodik prevence (dále jen ŠMP). Podléhá kontrole České školní inspekce, je průběžně vyhodnocován (např. v rámci on-line Systému evidence preventivních aktivit, tzv. SEPA) a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Na tvorbě a realizaci MPP se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci školy. Při tvorbě a vyhodnocování MPP spolupracuje ŠMP dle potřeby s metodikem prevence příslušné pedagogicko-psychologické poradny (dále jen PPP).

Cílem MPP je oddalovat nebo snižovat výskyt sociálně rizikového chování. Pojmenovává problémy z oblasti rizikového chování (dále jen RCH), jasně definuje dlouhodobé a krátkodobé cíle. Vychází z omezených časových, personálních a finančních investic a je zaměřen na nejvyšší efektivitu.

1.2 Minimální preventivní program Gymnázia Rožnov pod Radhoštěm

MPP Gymnázia Rožnov pod Radhoštěm je nedílnou součástí Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP), vychází ze školní strategie primární prevence a je zaměřen na prevenci a vzdělávání žáků gymnázia ve věkové kategorii od 11let. MPP vychází z dostupných vnitřních a vnějších zdrojů školy a je průběžně aktualizován vzhledem k současnému stavu a potřebám školy.

1.3 Rizikové chování (RCH)

- agrese, násilí, vandalismus
- intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
- šikana, kyberšikana
- záškoláctví
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, netolismus (závislost na virtuálních drogách – TV, video, PC hry apod.), gambling
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě
- negativní působení sekt
- sebepoškozování
- rizikové sexuální chování
- krádeže
- domácí násilí
- poruchy příjmu potravy

1.4 Použité zkratky

- MPP – minimální preventivní program
- MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- OSPOD – orgán sociálně-právní ochrany dětí
- PČR – Policie České republiky

- PPP – pedagogicko-psychologická poradna
- PPRCH – primární prevence rizikového chování
- RCH – rizikové chování
- ŠMP – školní metodička prevence
- ŠPP – školní poradenské pracoviště
- ŠVP – školní vzdělávací program
- TH – třídnická hodina
- TU – třídní učitel/ka
- VK – výchovná komise
- VP – výchovná poradkyně

2 Charakteristika školy

Název školy:	Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm
Adresa školy:	Koryčanské Paseky 1725, Rožnov pod Radhoštěm, 756 61
Jméno ředitele školy:	Mgr. Jaroslav Knesl, MBA
Zástupce ředitele školy:	Mgr. Jakub Němec
Telefon:	571 685 061
E-mailová adresa:	gymroznov@gymroznov.cz
Webová stránka školy:	www.gymroznov.cz
Zřizovatel:	Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně, Tř. Tomáše Bati 21, Zlín, 761 90
Forma vzdělávání:	denní
Vzdělávací programy:	osmiletý a čtyřletý

Počet pedagogických pracovníků:	39
Počet tříd:	16 (8 tříd osmiletého + 8 tříd čtyřletého studijního programu)
Počet žáků:	433

Kontakty na členy školního poradenského pracoviště (dále jen ŠPP):

FUNKCE	JMÉNO	KONZULTAČNÍ HODINY	KONTAKT (e-mail, telefon)
ŘEDITEL ŠKOLY	Mgr. Jaroslav Knesl, MBA	dle domluvy	jknesl@gymroznov.cz 571 685 043
ZÁSTUPCE ŘEDITELE ŠKOLY	Mgr. Jakub Němec	dle domluvy	jnemoc@gymroznov.cz 571 685 042
METODIČKA PREVENCE	Mgr. Šárka Hlaváčová	úterý 11:40-12:25	shlavacova@gymroznov.cz 571 685 045
METODIČKA PREVENCE	Mgr. Gabriela Volková	pátek 12:30-13:15	gvolkova@gymroznov.cz 571 685 047
KOMISE PRO ŘEŠENÍ ŠIKANY	Mgr. Gabriela Volková Mgr. Jaroslav Jurčák	dle domluvy	gvolkova@gymroznov.cz 571 685 047 jjurcak@gymroznov.cz 571 685 044
VÝCHOVNÁ A KARIÉROVÁ PORADKYŇ	Mgr. Kateřina Halaštová	pátek 8:55-9:40	khalastova@gymroznov.cz 571 685 047
ŠKOLNÍ PSYCHOLOŽKA	Mgr. Eva Oralová	pondělí, čtvrtek (dle domluvy)	eoralova@gymroznov.cz 571 685 054

Informace o specializačním studiu ŠMP a VP:

<u>ŠMP</u>	
Mgr. Šárka Hlaváčová	ANO – Obchodní akademie Valašské Meziříčí (Facová, Orel)
Mgr. Gabriela Volková	ANO – KVIC Nový Jičín
<u>VP</u>	
Mgr. Kateřina Halaštová	ANO – Ostravská univerzita

3 Analýza výchozí situace

3.1 Vnitřní zdroje školy

3.1.1 Charakteristika prostředí, budovy, materiálně-technického vybavení, sociokulturní a národnostní charakteristika žáků

Gymnázium Rožnov pod Radhoštěm je střední všeobecně vzdělávací školou, jejímž hlavním cílem je poskytnout žákům kvalitní a ucelené všeobecné vzdělání a připravit je k dalšímu studiu na vysokých školách i celoživotnímu vzdělávání. Je umístěna v klidové zóně města Rožnov pod Radhoštěm uprostřed sídlištního komplexu na Koryčanských Pasekách.

Škola je tvořena jednou budovou, k níž náleží jedno venkovní hřiště a přilehlý školní pozemek. V budově se nachází celkem 24 učeben. Tyto učebny zahrnují také 4 učebny pro výuku jazyků, učebny pro výuku hudební a výtvarné výchovy, 2 učebny pro výuku informatiky, učebny pro výuku fyziky, chemie a biologie, laboratoře pro cvičení z fyziky, chemie a biologie. Všechny učebny jsou vybaveny didaktickou technikou. Disponují PC s připojením na internet, video nebo DVD přehrávačem, téměř ve všech učebnách je také projekční technika – projektor nebo velkoformátová TV, postupně jsou doplňovány interaktivní tabule. Rovněž všechny kabinety vyučujících jsou propojeny počítačovou sítí s možností internetové komunikace. Škola má také 2 tělocvičny a hřiště s umělým travnatým povrchem. Jedna tělocvična je klasického typu, druhá je určena především pro gymnastiku, aerobik a posilování. Součástí školy je žákovská a učitelská knihovna.

Vzdělávání není omezeno jen na dobu vyučování. Na škole je vytvořeno zázemí pro samostudium (žákovská studovna) a mimoškolní činnost. Volný čas během přestávek mohou žáci trávit i venku před školní budovou, kde se nacházejí lavičky k sezení.

Žáci využívají společné šatny v 1. podlaží budovy, 3. a 4. ročníky vyššího gymnázia pak mají k dispozici vlastní uzamykatelné šatní skříňky v pavilonu.

Ve školním roce 2019/2020 byl ve škole vybudován bezbariérový přístup a výtah.

Areál školy je preventivně monitorován kamerovým systémem.

Kapacita školy je 480 žáků. K osmiletému studiu přicházejí především žáci z Rožnova a blízkého okolí. Ve čtyřletém oboru studují i žáci ze vzdálenějších obcí. Žáci, kteří do školy dojíždějí, mohou využít ubytování v internátě jiné střední školy. Většina žáků je české národnosti.

Hodnocení žáků je prováděno přes online systém Bakaláři. Stravování je zajišťováno prostřednictvím Školní jídelny.

3.1.2 Riziková prostředí ve škole

Ve škole se nenacházejí místa, do nichž by byl žákům úplně zamezen přístup. Z bezpečnostních důvodů však není žákům dovoleno samostatně vstupovat do některých specializovaných učeben: laboratoř fyziky, chemie a biologie, počítačové učebny, tělocvičny. Tyto učebny vyučující zamykají a žáci do nich vstupují až v doprovodu pedagoga.

Vzhledem k tomu, že v areálu školy se nachází obchod (večerka „U Baslů“), který žáci o velkých přestávkách a ve volných hodinách navštěvují, vybízí toto místo některé z nich k pokusům o kouření. Již v předchozích letech jsme několik těchto incidentů řešili, proto se na „školní kuřáky“ zaměříme i v tomto školním roce (zvýšená všímavost pedagogů procházejících kolem, namátkové kontroly apod.).

Mezi další riziková místa patří schodiště mezi 1. a 2. podlažím u jídelny (případně také prostor u šaten), kde se tvoří v obědových pauzách fronty. Případné konflikty vznikající právě ve frontě na oběd usměrňuje pedagog, který má v době vydávání obědů u jídelny (v jídelně) dozor. Tomuto vyučujícímu potom pomáhá koordinovat pohyb žáků v prostoru u jídelny také dozor průchozí.

Potenciálním rizikovým místem by mohly být šatny (prostor u šaten) a záchody. Prostor u šaten je před začátkem vyučování, během přestávek i po vyučování pravidelně pod dozorem pedagogů. Záchody dozoru

vyučujících nepodléhají, žáci jsou ale vedeni k tomu, aby sami zamezili případnému RCH a věděli, kdy a kde je vhodné přivolat pomoc. Vzhledem k tomu, že na záchodech nedochází k RCH, nemáme důvod zavádět pravidelnou řízenou kontrolu těchto prostor.

3.1.3 Školní řád (ŠŘ)

ŠŘ obsahuje všechny náležitosti. Může být průběžně upravován s ohledem na vznik nových skutečností. O změnách musí být vždy učitelé, žáci a jejich zákonní zástupci neprodleně informováni. Všichni žáci jsou se ŠŘ podrobně seznámeni na začátku školního roku (v prvním školním týdnu). Rodiče se se ŠŘ seznámí vždy na první společné třídní schůzce, a to zejména se zajištěním bezpečnosti žáků a také s informacemi týkajícími se omlouvání a uvolňování žáků z vyučování.

3.1.4 Návaznost MPP na výuku

Výuka je nejdůležitějším prostředkem k dosažení cílů MPP. ŠVP obsahuje témata primární prevence, a je tedy zajištěno, že je žáci absolvují v rámci výuky a dalších pravidelných školních aktivit.

Některá témata se prolínají více předměty, žáci tak mají možnost se seznámit s problematikou z různých úhlů pohledu a v různých souvislostech. Dochází tak k upevnění získaných kompetencí a dovedností.

3.1.4.1 Průřezová témata

Průřezová témata jsou součástí výuky jednotlivých předmětů, dotýkají se oblasti rizikových jevů a cílů primární prevence. Jejich rozsah a způsob realizace stanovuje ŠVP.

- osobnostní a sociální výchova (poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty a postoje, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace)
- výchova demokratického občana (slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost)
- výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá)
- multikulturní výchova (poznávání zemí, kultur, etnických skupin, stylu projevu, uchovávání tradic, interpretace, pochopení historických souvislostí)
- environmentální výchova (vztah člověka k přírodě, k místu, kde bydlím)
- mediální výchova (schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty a informace)

3.1.5 ŠMP a školní preventivní tým

ŠMP je garantem MPP, koordinuje jeho přípravu a realizaci. Spolupracuje se členy ŠPP a informuje pedagogické pracovníky o všem podstatném spadajícím do oblasti PPRCH. Poskytuje konzultační činnost ve stanovených hodinách, při řešení jednotlivých rizikových projevů úzce spolupracuje tým ve složení ŠMP, VP, TU a ŘŠ. Řešení šikany na naší škole spadá do kompetence dvoučlenné komise sestávající z pedagogů. Z každého jednání s rodiči a žáky je proveden zápis a jednotlivé rizikové jevy jsou zaznamenávány ŠMP.

ŠMP rovněž vede příslušnou dokumentaci, shromažďuje materiály a dokumenty k dané problematice, zajišťuje jejich distribuci mezi studenty, pedagogy i zákonné zástupce. Ve spolupráci s vedením školy zajišťuje pro žáky výchovné programy k dané tematice. Shromažďuje dostupné informace o institucích, organizacích a odbornících, kteří působí v oblasti prevence v okrese. Důležité informace z oblasti PPRCH jsou žákům sdělovány na nástěnce umístěné ve 3. patře budovy, na stránkách školy nebo prostřednictvím systému

Bakaláři. Ve 3. patře se také nachází nástěnka zaměřující se na oblast výchovného a kariérového poradenství.

Na naší škole působí dvě ŠMP, a to Mgr. Šárka Hlaváčová a Mgr. Gabriela Volková, přičemž obě mají přesně vymezené kompetence:

Mgr. Šárka Hlaváčová

- organizuje preventivní programy pro nižší i vyšší gymnázium
- vede adaptační kurz pro vyšší gymnázium

Mgr. Gabriela Volková

- řeší rizikové chování na nižším i vyšším gymnáziu
- tvoří MPP
- píše závěrečnou zprávu o činnosti ŠMP
- vede adaptační kurz pro nižší gymnázium

Mgr. Šárka Hlaváčová + Mgr. Gabriela Volková

- společně zpracovávají plán pro školní rok a evaluaci školního plánu v systému SEPA

Na škole je zřízeno ŠPP, které poskytuje poradenské a konzultační služby pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. Pracovníci ŠPP nabízejí pomoc při řešení výukových, výchovných i jiných problémů, při jejich řešení spolupracují. Zajišťují také kariérové poradenství žáků, individuální pomoc žákům a jejich rodičům ve studijních, osobních i rodinných problémech, realizují programy prevence patologických jevů apod.

Výhodou ŠPP je, že umožňuje poskytnout pomoc okamžitě a přímo na místě. Všichni členové týmu jsou odborníci, kteří se opírají o znalosti prostředí a atmosféry školy. Jsou snadno dosažitelní pro žáky, jejich rodiče i pedagogy.

Poskytování poradenských služeb je bezplatné.

Důraz klademe na dodržování etického kodexu školních poradenských pracovníků, ŠPP zaručuje důvěrnost a ochranu osobních údajů.

Ke konzultacím se mohou pedagogové, žáci a jejich zákonní zástupci objednávat nejlépe telefonicky nebo e-mailem, bez objednání lze každého pracovníka ŠPP navštívit v jeho konzultačních hodinách.

ŠPP se soustředí zejména na:

- poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření,
- prevenci školní neúspěšnosti, příp. posílení průběžné a dlouhodobé péče o děti s neprospěchem,
- kariérové poradenství,
- podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami,
- podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných,
- průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi,
- vytváření příznivého sociálního klimatu ve škole, pracuje průběžně s žákovskými kolektivy a ovlivňuje prostřednictvím sociálního učení sociální klima školních tříd a celé školy,
- včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,
- řešení problémů spojených se školní docházkou,
- předcházení všem formám RCH, podílí se na monitorování problémových projevů chování, pravidelně provádí analýzy a návrhy konkrétních opatření,
- vytváření a realizaci preventivních programů,
- průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,
- metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně-pedagogických postupů,
- spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci,

- spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty,
- spolupráci zejména s TU, učiteli výchov, případně s dalšími pedagogickými pracovníky školy,
- krizovou intervencí a neodkladné psychologické vyšetření žáků,
- poskytování konzultační činnosti rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu.

Služby ŠPP zabezpečují:

- výchovný poradce,
- kariérový poradce,
- školní metodik prevence,
- komise pro řešení šikany,
- ředitel školy.

3.1.6 Možnosti a limity pedagogického sboru

Složení a počet členů pedagogického sboru závisí na kapacitě a výkonech školy. Pedagogický sbor je plně aprobován. Všichni vyučující byli proškoleni ve využívání ICT a systematicky se věnují dalšímu vzdělávání. Učitelé pracují v liberálním prostředí, které jim umožňuje využití nejvhodnějších pedagogických metod, výukových strategií a vlastního tvůrčího přístupu.

3.1.7 Vnitřní informační zdroje školy

3.1.7.1 Vnitřní komunikace mezi pracovníky školy

- informační nástěnky ve sborovně

- vnitřní telefonická linka
- elektronická komunikace (e-mailové schránky, program Bakaláři)
- školní rozhlas
- pravidelné provozní a pedagogické porady
- schůzky předmětových komisí
- školní webová stránka (denně aktualizovaná)
- schůzky ŠPP

V rámci PPRCH je velmi důležitá spolupráce všech pracovníků školy, vedení, ŠMP, VP, koordinátorů prevence šikany, TU, ostatních pedagogických a administrativních pracovníků. Děje se tak v rámci pravidelných pedagogických porad, ale i mimo ně. ŠMP a VP jsou v průběhu školního roku pravidelně informovány o nežádoucích jevech spadajících do jejich kompetence. ŠMP po každé klasifikační poradě (tj. čtyřikrát ročně) vypracovává přehled RCH v jednotlivých třídách (obsahuje tyto údaje: třída, jméno žáka, jméno TU, typ RCH, řešení problému, udělená kázeňská opatření).

3.1.7.2 Komunikace se žáky

- informační nástěnky na chodbách
- nástěnka prevence ve 3. podlaží budovy
- školní rozhlas
- informace od TU (TH, program Bakaláři, e-mail, Microsoft Teams...)
- školní parlament

Své problémy žáci řeší ve školním parlamentu, který si sami řídí, a s výsledky a oprávněnými požadavky pak seznamují ředitelství školy. Žáci se tak mají možnost podílet na řízení a organizaci školního života.

3.1.7.3 Komunikace s rodiči a veřejností

- třídní schůzky
- individuální konzultace
- Školská rada
- program Bakaláři
- telefonické kontakty
- e-mail
- webová stránka školy
- informační nástěnka v 1. podlaží budovy (u vstupu)
- školní projekty
- školní akce

První setkání s rodiči žáků nastupujících do 1. ročníku probíhá na úvodních informačních schůzkách, které se konají v červnu před nástupem do školy. Na těchto schůzkách je představen ředitel školy, jednotliví TU, ŠPP. Rodiče jsou informováni o činnosti ŠPP a o průběhu adaptačních kurzů. TU pak rodiče obeznámí s chodem školy, organizací školního roku a základními dokumenty školy (ŠŘ, ŠVP, MPP...). Další spolupráce s rodiči probíhá zejména formou rodičovských schůzek a individuálních konzultací s jednotlivými vyučujícími (tyto jsou dvakrát ročně), na nichž jsou rodiče informováni především o prospěchu a chování žáků, ale také o organizaci školního roku a plánovaných školních akcích.

Rodiče mohou jednotlivé vyučující a členy ŠPP kontaktovat telefonicky či e-mailem nebo je navštívit v jejich konzultačních hodinách.

Při škole je zřízena šestičlenná Školská rada, jejímž prostřednictvím mohou rodiče také (kromě pravidelných schůzek a konzultací) ovlivnit dění ve škole.

3.1.7.4 Další informační zdroje

- odborná a metodická literatura
- odborné časopisy (Prevence, Třídní učitel, Školní poradenství v praxi)
- školní časopis Gústav (žáci v časopisu informují o životě školy a prezentují své práce)

3.2 Vnější zdroje školy

3.2.1 Spolupráce s externími subjekty

- PČR
- Městská policie
- OSPOD Rožnov
- Poradna Rožnov
- Domov pro seniory Rožnov
- T-klub Rožnov
- Městská knihovna Rožnov
- Městský úřad Rožnov
- Kino Panorama Rožnov
- Valašské muzeum v přírodě
- Úřad práce Rožnov
- CHKO Beskydy
- Středisko volného času Rožnov
- DDM Kamarád Rožnov
- PPP Valašské Meziříčí
- Klub Most Valašské Meziříčí
- Hvězdárna ve Valašském Meziříčí a v Ostravě
- Agarta Vsetín
- Centrum primární prevence Zlín
- UTB ve Zlíně

3.2.2 Síť organizací

<u>ORGANIZACE</u>	<u>ODPOVĚDNÁ OSOBA</u>	<u>KONTAKT</u>
PPP Zlínského kraje, pracoviště Valašské Meziříčí	Mgr. Naděžda Jaskulová	nadezda.jaskulova@poradnazl.cz 734 780 345
Poradenský MP při	Ing. Jan Plšek	jan.plsek@poradnazl.cz

PPP		730 185 260
Krajský školský koordinátor prevence	Mgr. Bc. Šárka Kostková	sarka.kostkova@kr-zlinsky.cz 577 043 746
Protidrogový koordinátor, kurátor pro děti a mládež Rožnov	Mgr. Hana Janušová	janusova.soc@roznov.cz 571 661 272
OSPOD (MěÚ Rožnov pod Radhoštěm)	Mgr. Eva Vilkovská Urbanová	urbanova.soc@roznov.cz 571 661 271 739 503 632
Manažer prevence kriminality	Mgr. Hana Cábová	hana.cabova@roznov.cz 571 661 172 734 165 111
PČR, Obvodní oddělení Rožnov pod Radhoštěm	npor. Mgr. Roman Navrátil	vs.oop.roznov.podatelna@pcr.cz 974 680 751
Městská policie Rožnov pod Radhoštěm	Bc. Aleš Pilar	ales.pilar@roznov.cz 571 661 201 734 163 111
Poradna Rožnov	Mgr. Lenka Oravcová	roznov@poradnaprozeny.eu 604 601 714
Linka bezpečí		116 111 (zdarma)
Národní linka pomoci AIDS		800 144 444 (zdarma)
Linka SOS Zlín		sos@zlin.cz 577 431 333 778 400 170
MŠMT, odbor speciálního vzdělávání, prevence a instit. výchovy	Mgr. Martina Macová Budinská	martina.budinska@msmt.cz 234 811 331 725 807 161
Ordinace klinické psychologie a psychoterapie, s. r. o. PhDr. Barbara Bocková	PhDr. Barbara Bocková	psychologieroznov@gmail.com 722 229 424
Gynekologie	MUDr. Tomáš	info@gynekologie-kopecky.cz

	Kopecký	733 676 101
	MUDr. Bc. Lenka Příkrylová	prikrylova@gynekolog.cz 734 420 700

3.2.3 Informační zdroje v oblasti PPRCH

www.msmt.cz
www.prevence-info.cz
www.poradnazl.cz
www.e-bezpeci.cz
www.zkola.cz
www.drogy.cz
www.drogy-info.cz
www.drogovaporadna.cz
www.stop-sikane.cz
www.zachranny-kruh.cz
www.ospod.cz
www.policie.cz
www.linkabezpeci.cz
www.soszlin.cz
www.psychologie-roznov.cz
www.poradnaroznov.webnode.cz

3.3 Monitoring

Při monitorování situace nám pomáhají následující zdroje:

- přehled četnosti výskytu RCH v jednotlivých třídách (informace od TU),
- záznamy ŠMP a výchovné poradkyně,

- výchovná opatření v jednotlivých třídách v minulém školním roce – jejich typy, počty a důvody,
- záznamy z výchovných komisí,
- záznamy z jednání se zákonnými zástupci žáků,
- jednání se žáky,
- informace od kolegů a ostatních zaměstnanců školy,
- informace od TU z TH,
- výsledky měření třídního klimatu v jednotlivých třídách,
- účast rodičů na třídních schůzkách a individuálních konzultacích,
- zapojení žáků do mimoškolních činností.

3.4 Analýza výchozí situace

3.4.1 Přehled řešených problémů ve školním roce 2023/2024

POPIS PROBLÉMU	POČET ŽÁKŮ	TŘÍDA
neomluvené pozdní příchody	5	6. A8, 3. B, 1. B, 7. A8
neomluvené hodiny	1	2. A
opuštění areálu školy o velké přestávce	6	4. B
nevhodné chování k vyučujícímu	1	3. B
pozdní omlouvání absence	2	2. A
nevhodné chování ke spolužákovi	1	1.A8
odevzdání plagiátu	1	3. B

V minulém školním roce jsme se nejvíce potýkali s narušenými vztahy v kolektivu a neomluvenými pozdními příchody.

3.4.2 SWOT analýza výchozí situace

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • bohatá nabídka mimoškolních aktivit (škola poskytuje žákům možnost smysluplně trávit volný čas) • zapojení školy do různých preventivních i jiných programů • dlouholetá tradice a dobrá pověst školy • kvalitní adaptační kurzy pro nastupující 1. ročníky • zkušení třídní učitelé • okamžité řešení krizové situace • ochota pedagogů pomoci každému, kdo pomoc potřebuje • pravidelné měření třídního klimatu školní psycholožkou 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká absence některých žáků (zejména v ročnících na vyšším stupni studia) • nejednotnost v řešení problémů RCH (neznalost Krizových plánů) • nedodržování hierarchičnosti při řešení problémů • nedostatečná spolupráce TU s ŠMP a VP • nedostatečná informovanost
PŘÍLEŽITOSTI	RIZIKA
<ul style="list-style-type: none"> • snížení absence žáků • snížení výskytu RCH • získání rodičů k větší spolupráci • spolupráce s externími subjekty • zvýšení zájmu žáků trávit volný čas smysluplněji, aktivně • rodiče a pedagogové by měli být žákům po všech stránkách dobrým osobním příkladem 	<ul style="list-style-type: none"> • nárůst užívání návykových látek ve společnosti • zvýšená tendence společnosti tolerovat užívání návykových látek • snaha mladých „zapadnout“ do party a obstát v ní • nezodpovědné chování teenagerů na sociálních sítích, nedostatečná schopnost bránit se případným nástrahám

4 Cíle MPP

4.1 Dlouhodobé cíle

4.1.1 Žáci

- pochopit význam a výhody zdravého životního stylu
- omezit nebo oddálit první kontakt s návykovými látkami
- budovat zásady slušného chování (zdravit zaměstnance školy, poděkovat...) a aktivně je používat
- budovat vzájemný respekt mezi spolužáky
- snažit se překonávat překážky a problémové situace
- respektovat odlišnosti jakéhokoli druhu
- zvyšovat schopnost empatie a spolupráce s ostatními
- naučit se převzít zodpovědnost za vlastní chování
- snížit absenci a pozdní příchody do prvních vyučovacích hodin
- využívat nabídky volnočasových aktivit (smysluplněji trávit volný čas)
- naučit se bezpečně chovat v kyberprostoru, na sociálních sítích (znát hlavní rizika pohybu na internetu, vědět, kde hledat pomoc v případě zneužití osobních údajů atd.)
- znát právní důsledky šikany a kyberšikany
- aktivně se účastnit preventivních programů a poskytovat na ně zpětnou vazbu

4.1.2 Rodiče

- motivovat vlastní děti, být pro ně kladným příkladem
- aktivně spolupracovat s TU, udržovat s nimi kontakt, reagovat na jejich výzvy (zprávy na Bakalářích, e-maily, telefonáty...)
- udržovat/zvyšovat účast na třídních schůzkách a individuálních konzultacích
- podporovat preventivní programy školy (projevovat zájem o náplň programů)
- pravidelně kontrolovat absenci a klasifikaci svých dětí v programu Bakalář

- v rámci udržení/zvýšení informovanosti pravidelně kontrolovat zprávy v programu Bakaláři a navštěvovat webové stránky školy
- včas hlásit předem známou absenci dítěte
- včas omlouvat zameškané hodiny dítěte
- nepodporovat záškoláctví
- využívat služeb ŠPP
- účastnit se akcí pořádaných školou

4.1.3 Pedagogové

- vytvářet žákům kladný příklad (způsob komunikace, základní pravidla slušného chování, zdravý životní styl, zodpovědnost, dochvilnost...)
- respektovat individualitu žáků, jejich odlišnosti
- pomoci žákům v překonávání překážek (v případě potřeby je odkázat na odborníky)
- aktivně přistupovat k dalšímu vzdělávání
- spolupracovat se ŠMP a VP (pravidelně je informovat o negativních jevech a problémech ve třídách)
- spolupracovat při realizaci preventivních programů školy
- spolupracovat při tvorbě MPP a jeho evaluaci
- seznámit se s MPP a krizovým plánem školy
- pravidelně realizovat TH
- dbát na důsledné omlouvání absence žáků
- nabízet žákům atraktivní způsoby trávení volného času (rozvíjet mimoškolní aktivity žáků)
- věnovat pozornost rizikovým skupinám žáků
- předcházet vzniku RCH
- průběžně sledovat výskyt RCH, v případě výskytu jej rychle a efektivně řešit
- vyhodnocovat informace od žáků (získaných např. na TH)
- všimnout si „školních kuřáků“ a tyto případy vždy ihned hlásit, nepřehlížet je (postupovat dle Krizového plánu)

- pravidelně kontrolovat zameškané hodiny a počet neomluvené absence (včas odhalovat záškoláctví, hlásit příslušným orgánům)
- důsledně zaznamenávat pozdní příchody žáků do třídní knihy

4.2 Krátkodobé cíle

Pro školní rok 2024/2025 jsme si na základě největších úskalí, se kterými jsme se potýkali v minulém roce, vytyčili následující cíle:

1. Zkvalitnit komunikaci mezi TU a ŠPP
  - návaznost na dlouhodobé cíle: spolupracovat se ŠMP a VP, průběžně sledovat výskyt RCH (rychle a efektivně jej řešit)
2. Sjednotit se v řešení RCH žáků, dodržovat jistou hierarchii při řešení problémů
  - návaznost na dlouhodobý cíl: seznámit se s krizovým plánem školy
3. Eliminovat záškoláctví
  - návaznost na dlouhodobé cíle: předcházet vzniku RCH, pravidelně kontrolovat zameškané hodiny a počet neomluvené absence (včas odhalovat záškoláctví, hlásit příslušným orgánům)
  - ukazatel dosažení cíle: snížený počet neomluvených hodin
4. Eliminovat počet pozdních příchodů do školy
  - návaznost na dlouhodobé cíle: spolupracovat se ŠMP a VP (informovat je o negativních jevech)
  - ukazatel dosažení cíle: důsledné zapisování pozdních příchodů do třídní knihy, za pozdní příchody udělovat příslušné kázeňské opatření (dle sankčního řádu)

5. Podporovat zdravé vztahy ve třídě

- návaznost na dlouhodobé cíle: předcházet vzniku RCH, budovat vzájemný respekt mezi spolužáky, respektovat odlišnosti jakéhokoli druhu, zvyšovat schopnost empatie a spolupráce s ostatními, naučit se převzít zodpovědnost za vlastní chování
- ukazatel dosažení díle: realizace TH, školní výlety a exkurze, měření třídního klimatu a jeho výsledky

5 Plán aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

5.1 Specifická prevence

5.1.1 Žáci

Preventivní programy pro žáky zajišťuje ŠMP ve spolupráci s dalšími pedagogy. Jsou vybírány tak, aby vhodně doplňovaly potřeby žáků a výuku obecně.

TU pravidelně vedou ve svých třídách TH zacílené na řešení vnitřních problémů ve třídě, vyhodnocování vztahů mezi žáky, utužování kolektivu, vytvoření bezpečného prostředí a posílení pozitivní atmosféry. Dobu konání TH stanovuje TU po dohodě se třídou. V případě potřeby se TU mohou s přípravou a realizací jednotlivých TH obracet na ŠMP a ostatní členy ŠPP. Realizované TH jsou evidovány v systému Bakaláři.

Adaptační kurzy jsou organizovány vždy na začátku září pro 1. ročníky vyššího i nižšího gymnázia. Tyto pobyty probíhají mimo školu (pravidelně je organizujeme na Soláni v hotelu Čarták), plánuje je a realizuje tým pod vedením školních metodiček prevence Mgr. Šárky Hlaváčové a Mgr. Gabriely Volkové. Adaptační pobyt je prostředkem PPRCH a přispívá k vytváření pozitivního třídního klimatu. Cílem adaptačních pobytů je vytvořit základ fungujícího třídního kolektivu, slouží také ke stmelení skupiny nových žáků. Žáci se na adaptačním kurzu zároveň seznamují s požadavky kladenými na ně v průběhu středoškolského života, s pravidly a řády gymnázia, s aktivitami a možnostmi, které škola nabízí.

Přehled preventivních akcí v průběhu školního roku (doplňován průběžně):

<u>TERMÍN</u>	<u>ROČNÍK</u>	<u>TYP PROGRAMU</u>	<u>REALIZÁTOR</u>	<u>ZODPOVÍDÁ</u>
2.-4. září 2024	1. A, 1. B	Adaptační kurz	škola	G. Volková
4.-5. září 2024	1. A8	Adaptační kurz	škola	Š. Hlaváčová

5.1.2 Pedagogové

<u>TERMÍN</u>	<u>TYP PROGRAMU/AKTIVITY</u>	<u>ZODPOVÍDÁ</u>
září 2024	Seznámení s celoročním plánem	vedení školy
září 2024	Tvorba MPP 2024/2025	ŠMP Gabriela Volková
září 2024	Připomínkování, schválení MPP 2024/2025	vedení školy, pedagogové
celoročně	Spolupráce TU se ŠMP a VP (řešení negativních jevů a	ŠMP, VP, TU

	problémů ve třídách)	
celoročně	Předávání informací o projevech RCH (osobně, na poradách, e-mailem)	ŠMP, členové ŠPP, ostatní pedagogové
celoročně	Pravidelné TH	TU
21. listopadu 2024	Třídní schůzky, individuální konzultace	všichni pedagogové
22. a 23. listopadu 2024	Den otevřených dveří	vedení školy
16. dubna 2025	Třídní schůzky, individuální konzultace	všichni pedagogové
červen 2025	Závěrečná zpráva o činnosti ŠMP	ŠMP Gabriela Volková
červen 2025	Informativní třídní schůzky s rodiči žáků nastupujících do 1. ročníku	vedení školy, TU, zástupce ŠPP

5.1.3 Rodiče

<u>TERMÍN</u>	<u>TYP PROGRAMU/AKTIVITY</u>	<u>REALIZUJE</u>
celoročně	Individuální konzultace dle potřeby	rodiče, TU, ostatní pedagogové
celoročně	Účast na jednáních vyvolaných TU nebo vedením školy	rodiče
21. listopadu 2024	Třídní schůzky a individuální konzultace	rodiče, TU, ostatní pedagogové
16. dubna 2025	Třídní schůzky a individuální konzultace	rodiče, TU, ostatní pedagogové
červen 2025	Informativní třídní schůzky s rodiči žáků nastupujících do 1. ročníku	vedení školy, TU, zástupce ŠPP

Informace o jednotlivých preventivních programech jsou rodičům k dispozici na webových stránkách školy v sekci Kalendář nebo rovněž v programu Bakaláři.

5.2 Nespecifická prevence

Nespecifická primární prevence zahrnuje veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání volného času. Zájmové a volnočasové aktivity také vedou k dodržování společenských pravidel a ke zdravému osobnostnímu vývoji.

5.2.1 Tradiční aktivity školy

- „bažanták“ – pasování žáků 1. ročníků
- adaptační kurz pro žáky 1. ročníků na horském hotelu Čarták
- sportovní kurzy (lyžařské: pro vyšší stupeň gymnázia kurz v Rakousku nebo v ČR, pro 2. ročník nižšího gymnázia kurz na Horní Bečvě; sportovně turistický kurz v Chorvatsku nebo v Sidonii pro 3. ročníky vyššího stupně gymnázia)
- další sportovní akce a soutěže (turnaje...)
- odborné exkurze a projekty
- předmětové olympiády, soutěže (práce s talentovanými žáky)
- možnost pravidelně navštěvovat školní knihovnu
- ZAV aktivity a soutěže
- pravidelné návštěvy večerních divadelních představení v Ostravě
- návštěvy galerií, koncertů a besed
- školní výlety a exkurze
- zahraniční výlety, exkurze a workshopy do zemí, jejichž jazyk se žáci učí
- historicko-poznávací exkurze (dle zájmu žáků)
- výměnné pobyty
- ples školy
- charitativní akce: Adopce na dálku (dobrovolné finanční sbírky pro podporu studia bangladéšské dívky), Srdíčkový den, Charitativní

akce pro organizaci ADRA, Květinový den, Světluška, Daruj krev a plazmu

- projektové dny (Dny země, Dny vody)
- spolupráce s PŘF UP Olomouc (fakultní škola)
- Dny otevřených dveří

Dny otevřených dveří slouží především k prezentaci práce školy, zároveň dávají možnost seznámit rodiče budoucích i současných žáků s koncepcí školy a prací v ní. Na jejich průběhu se podílejí i žáci, kteří se tímto učí prezentovat svou práci a výsledky a zároveň posilují svůj vztah ke škole a školnímu kolektivu. Žáci během této akce také pomáhají jako průvodci zájemců o studium.

5.2.2 Mimoškolní činnost (zájmové kroužky)

- školní časopis Gústav
- psaní všemi deseti (ZAV)
- divadelní soubor
- turistický klub
- sportovní kroužek (volejbal)
- fotografování

6 Evaluace

Evaluaci provádíme průběžně během celého školního roku, písemně ji zpracováváme v rámci výroční zprávy o činnosti ŠMP. S evaluací nám pomáhají učitelé, kteří ŠMP během roku dávají zpětnou vazbu na kvalitu preventivních programů a informují ŠPP o změnách v chování žáků. ŠPP na základě této zpětné vazby provádí evaluaci MPP, zvažuje, na co se v následujícím roce zaměřit, které preventivní programy a aktivity se osvědčily a které už do plánu kvůli nízké kvalitě nezařazovat.

7 Přílohy

7.1 Příloha č. 1 – Řešení přestupků

ŠŘ Gymnázia v Rožnově pod Radhoštěm je k dispozici na webových stránkách školy v sekci Škola: Dokumenty.

V areálu školy je zakázáno kouření (v době vyučování, o volných hodinách i o přestávkách). Zakaz kouření se vztahuje i na všechny akce pořádané školou nebo pořádané ve spolupráci se školou.

Konzumace alkoholu a dalších omamných a psychotropních látek ve škole a na školních akcích je zakázáno bez výjimky zletilým i nezletilým žákům. Žákům je zakázáno účastnit se výuky pod vlivem alkoholu a jiných omamných a psychotropních látek. Toto ustanovení se vztahuje i na všechny akce pořádané ve spolupráci se školou.

Žákům není dovoleno vnášet do školy jakékoliv zbraně (včetně nožů), výbušniny a jinak nebezpečné látky a předměty. Toto ustanovení se vztahuje i na všechny akce pořádané školou nebo pořádané ve spolupráci se školou.

Informace o udělení kázeňského opatření se zaznamenává do dokumentace školy. Návrhy na příslušná kázeňská opatření jsou projednávány s výchovnou poradkyní či školním metodikem prevence (pozdní příchody, neomluvená absence), závažnější porušení školního řádu jsou řešena výchovnou komisí. Ředitel školy nebo třídní učitel oznámí důvody udělení kázeňského opatření písemně zákonnému zástupci žáka (vyjma napomenutí třídního učitele).

Za porušení školního řádu nebo porušení pravidel společenského chování může být žákovi uděleno dle závažnosti provinění některé z uvedených kázeňských opatření:

- 1) napomenutí třídního učitele,

- 2) důtka třídního učitele,
- 3) důtka ředitele školy,
- 4) podmíněčné vyloučení ze školy,
- 5) vyloučení ze školy.

V závislosti na rozsahu a závažnosti porušování pravidel společenského chování nebo školního řádu bude žák na konci pololetí klasifikován sníženým stupněm z chování.

7.2 Příloha č. 2 - Program školy proti šikanování

7.2.1 Co je šikanování

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jiného žáka, případně skupinu žáků. Je to cílené a opakované užití fyzických a psychických útoků jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím moderních komunikačních prostředků, především prostřednictvím internetu a mobilu, jedná se o tzv. kyberšikanu.

7.2.2 Proč věnovat prevenci šikanování pozornost?

Šikanování je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje základní výchovné a vzdělávací cíle školy. V místech jejího výskytu dochází ke ztrátě pocitu bezpečí žáků. Na rozdíl od jiných druhů násilí je šikana zvláště zákeřná, protože často zůstává dlouho skrytá. I při relativně malé intenzitě šikany může

u jejich obětí docházet k závažným psychickým traumatům s dlouhodobými následky a k postupné deformaci vztahů v kolektivu. Vzhledem k tomu, že šikana se v zárodečných fázích vyskytuje v téměř každé škole, je potřeba věnovat tomuto jevu zvláštní pozornost. Důraz je nutné klást na vytváření dobrých vztahů uvnitř třídních kolektivů, zabývat se vztahy v třídních kolektivech ještě před vznikem šikanování.

7.2.3 Kdo by se měl na prevenci šikanování podílet?

Na prevenci šikany i při řešení jednotlivých případů by měli spolupracovat pedagogičtí pracovníci podle předem dohodnutých postupů. Mezi členy pedagogického sboru je zajištěn přenos aktuálních informací.

Na naší škole se problematikou šikany zabývá dvoučlenná komise. V současné době je to Mgr. Jaroslav Knesl, MBA a Ivan Mynář.

7.2.4 Jaké jsou kompetence pedagogů?

Škola či školské zařízení má jednoznačnou odpovědnost za děti a žáky, proto jsou povinny zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví dětí, žáků a studentů v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku RCH (sociálně patologických jevů). Z tohoto důvodu musí pedagogický pracovník šikanování mezi žáky předcházet, jeho projevy neprodleně řešit a každé jeho oběti poskytnout okamžitou pomoc. Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřekažení trestného činu.

7.2.5 Jaké jsou možnosti pedagogů?

Pedagogičtí pracovníci vedou důsledně a systematicky žáky a studenty k osvojování norem mezilidských vztahů založených na demokratických principech respektujících identitu a individualitu žáka. Pomáhají rozvíjet pozitivní mezilidské vztahy a úctu k životu druhého člověka. Všichni pedagogičtí pracovníci by měli vnímat vztahy mezi žáky a atmosféru v třídních kolektivech, kde působí, jako nedílnou a velmi důležitou součást své práce. Důležité aktivity školy nelze spojovat jen s určitým vyučovacím předmětem nebo skupinou předmětů. Vztahy a chování pedagogických i nepedagogických pracovníků vůči sobě a vůči žákům ovlivňují chování žáků. Ve ŠŘ jsou jasně stanovena práva a povinnosti žáků a také pravidla chování včetně sankcí za jejich porušení.

7.2.6 Jaké další osoby a instituce je potřeba přizvat do spolupráce?

- PPP
- Středisko výchovné péče (SVP)
- OSPOD
- PČR

7.2.7 Včasná diagnostika šikanování

7.2.7.1 Nepřímé (varovné) znaky šikanování

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády.
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- O přestávkách vyhledává blízkost učitelů.
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený.
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči.
- Stává se uzavřeným.
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené.
- Zašpiněný nebo poškozený oděv.

- Stále postrádá své věci.
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy.
- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy.
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole.
- Na těle žáka se objevují odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit.

7.2.7.2 Přímé znaky šikanování

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet. Rozhodujícím kritériem je, do jaké míry je daný žák konkrétní přezdívkou nebo „legrací“ zranitelný.
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávisným, nebo pohrdavým tónem.
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něj platil.
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem, a skutečnost, že se jim podřizuje.
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, štouchání, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí.
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout.

7.2.7.3 Doporučení rodičům

Rodiče žáků se doporučuje upozornit zejména na to, aby si všímali těchto možných příznaků šikanování:

- Za dítětem nepřicházejí domů spolužáci nebo jiní kamarádi.

- Dítě nemá kamaráda, s nímž by trávil volný čas, s nímž by se telefonovalo apod.
- Dítě není zváno na návštěvu k jiným dětem.
- Dítě chodí nerado ráno do školy (zvláště když dříve mělo školu rádo). Odkládá odchod z domova, případně je na něm možno při bedlivější pozornosti pozorovat strach.
- Dítě ztrácí chuť k jídlu.
- Dítě nechodí do školy a ze školy nejkratší cestou, případně střídá různé cesty, prosí o dovoz či odvoz autem.
- Dítě chodí domů ze školy hladové (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu).
- Usíná s pláčem, má neklidný spánek, křičí ze snu, např. „Nechte mě!“
- Dítě ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně.
- Dítě bývá doma smutné či apatické nebo se objeví výkyvy nálad, zmínky o možné sebevraždě. Odmítá svěřit se s tím, co je trápí.
- Dítě žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratilo), případně doma peníze krade.
- Dítě nápadně často hlásí ztrátu osobních věcí.
- Dítě je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo jiným dětem, možná projevuje i zlobu vůči rodičům.
- Dítě si stěžuje na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma. Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem).
- Dítě se vyhýbá docházce do školy.
- Dítě se zdržuje doma víc, než mělo ve zvyku.

7.3 Příloha č. 3 – Přehled vybraných předpisů pro oblast prevence sociálně patologických jevů

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
- Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání
- Vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv vlastního hodnocení školy
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- Vyhláška č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí
- Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů
- Vyhláška č. 458/2005 Sb., kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče
- Vyhláška 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních

Vnitroresortní předpisy a dokumenty

- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

- Pedagogové proti drogám - Program preventivních aktivit uplatňovaných ve školách a školských zařízeních (MŠMT 1999)
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j.: 28 275/2000-22 (Věstník MŠMT sešit 1/2001)
- Školní preventivní program pro mateřské a základní školy a školská zařízení (MŠMT 2001)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j.: 10194/2002-14 (Věstník MŠMT sešit 3/2002)
- Volný čas a prevence u dětí a mládeže (MŠMT 2002)
- Evaluace a diagnostika preventivních programů (MŠMT 2002)
- Informace pro odbory školství krajských úřadů, předškolní zařízení, školy a školská zařízení
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25 884/2003-24 (Věstník MŠMT sešit 11/2003)
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu, č.j.: 11691/2004-24 (Věstník MŠMT sešit 6/2004)
- Strategie prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže v působnosti resortu školství, mládeže a tělovýchovy na období 2005-2008, č.j.: 10 844/2005-24
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005 (Věstník MŠMT sešit 2/2006)
- Metodický pokyn k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, č.j. 20 006/2007-51 (Věstník MŠMT sešit 11/2007)

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

- Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými toxikomaniemi a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO FINANCÍ

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

- Trestní zákon č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č.114/1999 Sb., kterým se pro účely trestního zákona stanoví, co se považuje za jedy, nakažlivé choroby a škůdce
- Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO VNITRA

- Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů
- Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů
- Nařízení vlády č. 469/2002 Sb., kterým se stanoví katalog prací a kvalifikační předpoklady a kterým se mění nařízení vlády o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů
- Usnesení č. 2/1993 Sb., Předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součást ústavního pořádku ČR, ve znění pozdějších předpisů